

Op 3 juni 2024 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer van de fractie Enschede Anders gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de heer (Enschede Anders) inzake Aanvullende vragen Rapport veelaanvragers - Klachtencommissaris, EA dhr Brouwer .

Geacht College / Geachte burgemeester,

Hoewel het zeer pijnlijk is en het niet past bij Goed Bestuur, Betrouwbare Overheid en Goed Werkgeverschap, is EA blij te lezen dat het college toegeeft dat tijdens de geheime bijeenkomst van 5 juni 2023 (wederom) over onderzoekster is gesproken terwijl zij hierover vooraf niet gekend/gehoord is en de informatie die met de gemeenteraad is gedeeld, ook niet met haar is afgestemd dan wel haar instemming had. Het college stelt ook dat dit is gedaan omdat het met de gemeenteraad was afgesproken!

EA merkt op dat de geheime bijeenkomst van 5 juni 2023 eenzijdig door de burgemeester is belegd en hij hiervoor ook zijn eigen adviseur en de Klachtencommissaris had uitgenodigd. Dit omdat de burgemeester volgens eigen zeggen zelf over te weinig informatie beschikte aangaande deze zaak.

(Desondanks blijft de burgemeester weigeren om het verhaal van de onderzoekster zelf te horen) De gemeenteraad heeft niet gevraagd om de geheime bijeenkomst van 5 juni 2023. Sterker nog, toen duidelijk was wat de bedoeling was van die bijeenkomst heeft EA, samen met 2 andere partijen, die bijeenkomst verlaten. Dit om te voorkomen dat partijen aan geheimhouding gebonden waren en zich hier niet meer over mochten uitlaten. Een aantal fractievoorzitters heeft na die geheime bijeenkomst in het bijzijn van wethouder Organisatie nog met onderzoekster gesproken.

Het college geeft ook toe dat de bijlagen bij de brief van 27 september 2023 (verklaring van de Klachtencommissaris over proces rapport veelaanvragers) vooraf ook niet zijn afgestemd met de onderzoekster. Verder wordt toegegeven dat er niet alleen achter gesloten deuren, maar ook in het openbaar informatie is gedeeld over onderzoekster, die vooraf niet met haar is afgestemd en deze dus ook niet haar instemming had (Rechtzetting in de deze, over hoe kan de toegebrachte schade hersteld worden laat het college zich niet uit. Het enige dat de raad sinds januari 2023 te horen krijgt, is dat er “constructieve gesprekken” plaatsvinden met onderzoekster. Van werkhervatting lijkt, 17 maanden na de uitspraak van de rechtbank, nog geen sprake te zijn. Hoezo constructief? De rehabilitatiebrief die onderzoekster heeft ontvangen heeft enkel betrekking op het feit dat zij onderwerp is geworden van het publieke debat. Het college biedt haar geen excuses aan voor de onwaarheden die door diverse personen op diverse momenten, over haar, zijn gedeeld.)

Het is mooi dat het college toegeeft richting onderzoekster niet juist gehandeld te hebben, maar bij de bestudering van de vragen valt op dat het college de vragen over dit onderwerp nog steeds slecht, deels of helemaal niet beantwoordt.

EA schrikt ervan te lezen dat er bij het Klachtencommissariaat sprake is geweest van mogelijke discriminatie en hoe hiermee is omgegaan. De discriminatie zou gaan om “mensen met een **andere achtergrond**”. Inmiddels kunnen we concluderen dat dit dossier heel veel parallellen kent met **het dossier Ardesch**.

Omdat de beantwoording nog steeds te wensen overlaat en er nog vele vragen onbeantwoord zijn, nogmaals nieuwe aanvullende vragen (nav beantwoording van vragen 1 t/m 5 en vraag 8).

EnschedeAnders gaat ervan uit dat het college en/of de burgemeester de vragen nu wel beantwoorden en zich niet achter excuses verschuilen (vertrek Klachtencommissaris, vertrek voormalig burgemeester, verzoek onderzoekster etc.) zodat EA haar controlerende taken kan uitvoeren.

Aanvullende vragen n.a.v. beantwoording vraag 1 (Discriminatie bij Klachtencommissariaat)
Uit de beantwoording van het college blijkt dat in juni 2021 een melding lag van discriminatie bij het Klachtencommissariaat. Verder blijkt uit de beantwoording dat deze melding extern is gedaan. Immers er wordt gesproken van een gesprek met een klachtenconsulent van een antidiscriminatiebureau. Er wordt echter gesteld dat er geen sprake is van een officiële melding?!

EA heeft gevraagd of de burgemeester op de hoogte was van de vermeende discriminatie bij het Klachtencommissariaat. Het college geeft aan niet te weten of de toenmalige Klachtencommissaris dit heeft gedeeld met de burgemeester?!?

EA verbaasd zich over deze beantwoording, temeer omdat de vraag niet is of de Klachtencommissaris de burgemeester heeft geïnformeerd, maar of de burgemeester (portefeuillehouder van het Klachtencommissariaat en verantwoordelijk voor een goede klachtbehandeling) wist van de vermeende discriminatie bij het Klachtencommissariaat. (Bij de beantwoording niet verschuilen achter de Voorganger, de burgemeester heeft reeds in het openbaar duidelijk gemaakt dat hij door de toenmalige burgemeester over dit dossier is geïnformeerd. Ook niet verschuilen achter vertrek Klachtencommissaris. De burgemeester heeft na vertrek KC een verklaring van haar ontvangen, dus informatie kan prima verkregen worden, ook na vertrek, ingeval het niet meer herinnerd kan worden)

EA had begrepen dat er sprake was van een interne melding van discriminatie bij het Klachtencommissariaat. Nu blijkt uit de beantwoording dat het dus (ook) gaat om een externe melding bij een antidiscriminatiebureau.

EA gaat ervan uit dat van een externe melding pas sprake kan zijn als de melding eerst intern is gedaan. Op de vraag bij welke interne of externe personen de melding van discriminatie bekend was, wordt door het college aangegeven dat dit bij P&O en bij de vertrouwenspersoon bekend was.

In de beantwoording staat dat er “een gesprek heeft plaatsgevonden tussen leidinggevende en medewerkers in aanwezigheid van een Klachtenconsulent van een antidiscriminatiebureau omdat medewerker het gevoel had gediscrimineerd te worden”.

EA gaat ervan uit dat dit gesprek heeft plaatsgevonden als gevolg van de externe melding aangezien de klachtenconsulent van een antidiscriminatiebureau hierbij aanwezig was. Wat er met de interne melding is gedaan, is uit de beantwoording niet op te maken.

1a) Wanneer is er intern (bij de Klachtencommissaris, bij P&O en de vertrouwenspersoon) melding gedaan van vermeende discriminatie bij het Klachtencommissariaat?

1a) Wanneer is er intern (bij de Klachtencommissaris, bij P&O en de vertrouwenspersoon) melding gedaan van vermeende discriminatie bij het Klachtencommissariaat?

Er is geen officiële melding gedaan van mogelijke discriminatie.

1b) Hoe luidde de melding precies?

Zie onder 1a.

1c) Wat hebben de Klachtencommissaris, P&O en de vertrouwenspersoon met deze melding gedaan?

(Op welke wijze is de melding door deze personen opgepakt/onderzocht en wat waren de resultaten?)

Zoals gezegd is er geen officiële melding gedaan. Wel zijn door het toenmalige Hoofd P&O gesprekken gevoerd. Een afrondend gesprek hierover heeft uiteindelijk nooit plaatsgevonden.

- Als er geen onderzoek heeft plaatsgevonden, waarom niet?

Er was geen sprake van een concreet signaal of officiële melding

1d) Waarom spreekt het college van een niet officiële melding bij het antidiscriminatiebureau? (Voor zover EA weet (navraag), is een melding bij het antidiscriminatiebureau gewoon een officiële melding. Als de werkgever (in dit geval de gemeente) niets met de melding doet, kan de melding als een klacht worden voorgelegd aan het college voor de rechten van de mens. Dat is dan de volgende stap in de melding).

Naar onze mening is er geen officiële melding gedaan bij het antidiscriminatiebureau. Medewerker heeft in het gesprek van 7 september 2021 onaangekondigd een Klachtenconsulent van het bureau meegenomen. Ook intern is er door medewerker geen melding gemaakt via de klachtenregeling ongewenst gedrag en het is ons niet bekend of medewerker zich gewend heeft tot een vertrouwenspersoon van de gemeente Enschede.

1e) In welke fase bevindt de externe melding zich? Oftewel wat zijn de bevindingen van het anti-discriminatiebureau? Is de melding gegrond of ongegrond? En wie heeft de melding bij het anti-discriminatiebureau gedaan?

Zoals gezegd is er destijds geen sprake van een melding geweest.

1f) Waren de voormalige burgemeester en de huidige burgemeester op de hoogte van de vermeende discriminatie bij het Klachtencommissariaat?

- Zo nee, waarom niet, terwijl de burgemeester portefeuillehouder is van het Klachtencommissariaat en verantwoordelijk is voor een goede klachtbehandeling voor een ieder.

- Zo ja, wat heeft hij met deze melding gedaan?

Voor de burgemeester is dat onbekend. De verantwoordelijkheid van de burgemeester ziet toe op klachtenafhandeling van burgers. Dat is een andere procedure dan klachten /meldingen van medewerkers.

1g) Kan het college uitleggen wat in de beantwoording wordt bedoeld met discriminatie tegen "mensen met een andere achtergrond"? Om welke mensen gaat het dan?

Zoals gezegd werden de opmerkingen niet herkend door de leidinggevende. Het is niet vastgesteld dat er door een collega daadwerkelijk opmerkingen zijn gemaakt over mensen met een andere achtergrond.

1h) Op welke wijze is intern en extern onderzocht of “mensen (klagers) met een andere achtergrond”

door medewerkers van het Klachtencommissariaat al dan niet gediscrimineerd zijn?

Er is destijds onderzocht of uit behandelde dossiers geconcludeerd kan worden of medewerkers van het Klachtencommissariaat specifieke voorkeuren hadden voor het behandelen van klachten van klagers met een autochtone of een allochtone achtergrond. Uit het onderzoek destijds zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Aanvullende vragen n.a.v. beantwoording vraag 2:

De informatie over de onderzoekster die tijdens de geheime bijeenkomst op 5 juni 2023 met de gemeenteraad is gedeeld, is vooraf niet met de onderzoekster afgestemd.

Ook de verklaring van de Klachtencommissaris die gedeeld is als bijlage bij de brief van 27 september 2023 bevat informatie die over de onderzoekster gaat en die vooraf dus ook niet met onderzoekster is afgestemd.

Conclusie is dat er op diverse momenten, zowel in het openbaar als achter gesloten deuren informatie is gedeeld over de onderzoekster die vooraf niet met haar is afgestemd of haar instemming had.

De rehabilitatiebrief die onderzoekster heeft ontvangen, gaat er met name om dat onderzoekster onderdeel is geworden van het openbare debat.

EnschedeAnders mist in dit hele traject de excuses van het college voor het feit dat er op diverse momenten, zowel achter gesloten deuren als in het openbaar, door de Klachtencommissaris en hierdoor ook door de burgemeester en het college onwaarheden zijn verteld over de onderzoekster.

2) Op welke wijze gaat het college of de burgemeester dit richting onderzoekster rechtzetten?

Zoals gezegd wordt er in goed overleg op dit moment, gekeken naar een nieuwe passende functie binnen de organisatie.

Aanvullende vragen n.a.v. beantwoording vraag 3:

Het college stelt dat naast Werk en Inkomen, ook de afdeling P&O heeft gebeld met de referentiegemeenten die betrokken waren bij het onderzoek veel aanvragers.

Deze belronde vond plaats in oktober 2021. Volgens het college was onderzoekster niet bij die belronde betrokken en zijn de resultaten van de belronde ook niet met haar gedeeld omdat er een arbeidsrechtelijk geschil liep.

Het college weigert de vraag te beantwoorden waarom de afdeling P&O heeft gebeld met de referentiegemeenten terwijl op dat moment en op 21 december 2021 geen sprake was van een arbeidsrechtelijk geschil.

Opmerking EnschedeAnders:

Het op zich erg vreemd dat de afdeling P&O, die ook betrokken was bij de melding van vermeende discriminatie, in oktober 2021 ook betrokken is geweest bij de belronde met de referentiegemeenten, terwijl op dat moment en op 21 december 2021 nog geen sprake was van een arbeidsrechtelijk geschil (blijkt uit mail toenmalige burgemeester aan raadslid PVV). Wat ook opvallend is, is dat de onderzoekster zelf niet bij de belronde betrokken is en de resultaten van de belronde door de verschillende vakafdelingen (W&I en P&O) ook niet met onderzoekster is gedeeld.

EA heeft de indruk dat hier sprake is van een vorm van dossiervorming, waarbij de vraag is of dit samenhangt met de melding van vermeende discriminatie bij het Klachtencommissariaat. De gang van zaken heeft er alle schijn van dat door de Klachtencommissaris en diverse andere betrokken partijen er alles aan is gedaan om het rapport veel aanvragers in te trekken en de onderzoekster in een kwaad daglicht te stellen, zonder dat zij zich hiertegen heeft kunnen verweren.

3) Wat is de reden dat de afdeling P&O heeft gebeld met de referentiegemeenten terwijl er geen sprake was van een arbeidsrechtelijk geschil ten tijde van de belronde en wat maakt dat de resultaten van die belronde niet met de onderzoekster is gedeeld?

Het rapport veelaanvragers was één van de onderdelen van het functioneringstraject van de medewerker. Omdat de inhoud van het rapport vragen oproept zijn er twijfels ontstaan over de juistheid van het rapport en de gebruikte bronnen. Om te verifiëren of de bronnen (collega's van andere gemeenten) juist waren was het logisch dat er door de afdeling P&O contact gezocht werd met de P&O afdelingen van de betreffende gemeenten. De resultaten van de belronde zijn in een gesprek op 28 oktober 2021 met de onderzoekster gedeeld.

EA gaat ervan uit dat het college zich niet opnieuw gaat verschuilen achter de wens van onderzoekster om geen deel te willen uitmaken van het publieke debat. Deze vragen hebben betrekking op het proces rondom het onderzoek veel aanvragers en naar de handelwijze van een afdeling. Er wordt **niet** gevraagd om informatie over het functioneren van onderzoekster.

Aanvullende vraag naar aanleiding van beantwoording vraag 4:

De Klachtencommissaris heeft tijdens de geheime bijeenkomst van 14 december 2021 verteld dat de onderzoekster zou hebben toegegeven dat zij de referentiegemeenten niet zou hebben gebeld.

Dit heeft de Klachtencommissaris tijdens de geheime bijeenkomst van 5 juni 2023 nogmaals bevestigd. In september 2023 wordt vervolgens gesteld dat de Klachtencommissaris dit nooit zou hebben gezegd. In het verslag van de geheime bijeenkomst van 14 december 2021 zou volgens het college/burgemeester een discrepantie zitten. Deze discrepantie zou volgens het college pas in september 2023 zijn geconstateerd.

Het is bekend dat het deel van het geheime verslag, waarin de zgn. discrepantie zit, op 23 september 2022 is gedeeld tijdens de hoorzitting van het arbeidsrechtelijk geschil.

De advocaat van de gemeente als ook de Klachtencommissaris hebben toen al kennis genomen van de inhoud van het verslag en van de eventuele discrepantie.

Als de informatie in de publicatie niet zou kloppen, dan had het in de lijn gelegen dat de Klachtencommissaris al in september 2022 en niet in september 2023 hiertegen zou ageren. Maar dit is niet gebeurd, pas in september 2023 (een jaar later!) wordt beweerd dat het verslag niet correct is.

Het college geeft telkens geen antwoord op de vraag of de Klachtencommissaris en daarmee dus ook het college op 23 september 2022 al kennis hadden kunnen hebben van de zgn. discrepantie.

Immers de Klachtencommissaris en de advocaat van de gemeenten traden tijdens de hoorzitting op als vertegenwoordigers van de gemeente Enschede.

Het college blijft zeggen dat de burgemeester en de Klachtencommissaris niet beschikten over het concept-verslag van de geheime bijeenkomst van 14 december 2021. Dit terwijl het verslag van de geheime bijeenkomst is gelekt en een deel van dat conceptverslag op 22 september 2022 door 1Twente is gepubliceerd en op 23 september 2022 tijdens de hoorzitting is ingebracht.

In elk geval beschikte de Klachtencommissaris "als vertegenwoordiger van het college" (!) op 22 september 2022 over een document die volgens haar onjuiste informatie bevatte en die

schadelijk was voor onderzoekster.

Vanuit haar rol en positie had zij op zijn minst hiermee naar de burgemeester moeten stappen om de juistheid van het document te verifiëren en de fout te herstellen. Door geen actie te ondernemen, heeft zij in feite ingestemd met de inhoud van het gepubliceerde deel van het verslag.

Daarom nogmaals de vraag:

4) Klopt het dat de KC (en daarmee ook het college en de burgemeester) het deel van het verslag van de geheime bijeenkomst van 14 december 2021 waarin de discrepantie te lezen was en die door 1Twente op 22 september 2022 is gepubliceerd, op 23 september 2022 heeft ontvangen/gezien tijdens de hoorzitting van het arbeidsrechtelijk geschil?

De gemeente heeft tijdens de zitting aangegeven dat de door de onderzoekster opgenomen gegevens niet verifieerbaar waren. De publicatie van 1Twente is genoemd door gemachtigde van de medewerker maar niet inhoudelijk behandeld tijdens de zitting. De klachtencommissaris was voor de hoorzitting op de hoogte van het dossier betreffende het arbeidsgerechtigde geschil.

- Zo ja, welke acties zijn door de KC, het college en/of de burgemeester ondernomen om de onjuiste informatie te laten herstellen?

Om recht te doen aan de wens van de medewerker niet langer onderdeel te zijn van een politiek debat, gaan wij hier niet uitgebreid op in. Wij verwijzen slechts naar de brief 27 november 2023 waarin de intentie wordt uitgesproken om in gezamenlijkheid de situatie recht te zetten en een voor medewerker passende functie te vinden binnen de organisatie.

(Mocht het college bij het standpunt blijven dat de Klachtencommissaris het deel van het verslag niet tijdens de hoorzitting heeft ontvangen en gezien, dan ontvangt EA graag het volledige arbeidsrechtelijk dossier zoals dit op 23 september 2022 tijdens de hoorzitting bij de rechtbank lag).

Het spreek voor zich dat in het kader van de privacy en bescherming van de medewerker het arbeidsrechtelijk dossier niet gedeeld kan worden. Ook doen wij daarmee geen recht aan de hierboven en al eerder genoemde wens van de medewerker.

Aanvullende vragen n.a.v. beantwoording vraag 5:

Bij bestudering van de verklaring van de Klachtencommissaris, die als bijlage was bijgevoegd bij de brief van het college van 27 september 2023 bleek dat deze niet in december 2021, maar op 25 september 2023 was opgesteld en dat deze ook niet door de Klachtencommissaris maar door een derde was aangemaakt.

Het college gaf aan dat de verklaring wel door de Klachtencommissaris was opgesteld en dat zij de originele verklaring van december 2021 op 12 september 2023 naar de burgemeester had gestuurd.

EA heeft vanuit haar eigen controlerende rol gevraagd om het oorspronkelijke en verifieerbare bestand.

Hierbij is expliciet aangegeven dat het gaat om het bestand dat de burgemeester op 12 september 2023 per mail heeft ontvangen. Er is gevraagd om die mail met bijlagen.

Bij de huidige beantwoording is een mail met bijlage gedeeld die de toenmalige Klachtencommissaris zou hebben gestuurd naar de adviseur van de burgemeester.

Er wordt gesteld dat het vaker gebeurt dat informatie die voor de burgemeester is bedoeld, wordt gedeeld met "team burgemeester".

Bij de eerdere beantwoording is aangegeven dat de burgemeester de verklaring per mail heeft ontvangen en nu wordt beweerd dat het team burgemeester, de adviseur in dit geval, de verklaring heeft ontvangen en niet de burgemeester zelf.

EA vindt het vreemd dat de verklaring niet rechtstreeks naar de burgemeester is gestuurd, temeer omdat eerdere mails, documenten en informatie wel rechtstreeks met de burgemeester zijn gedeeld (zo is uit publicaties (mails) van 1Twente gebleken).

Ook is het vreemd dat de mail geen aanhef en ondertekening kent. Verder zou volgens onze informatie op de dag en het tijdstip dat de mail naar de adviseur is verstuurd, de toenmalige Klachtencommissaris aan het werk zijn bij Windesheim Zwolle. Het versturen van een mail op dat tijdstip lijkt dan ook niet mogelijk.

De echtheid van de mail met bijlage kan niet worden vastgesteld omdat er nu alleen een kopie van een mail met een document is gedeeld. Dit kunnen 2 verschillende documenten betreffen, maar het kan ook zijn dat er met de mail is "geknoeid".

In dit dossier zijn veel onwaarheden verteld.

De enige manier om de echtheid vast te kunnen stellen is door de mail rechtstreeks te lezen uit de mailbox van de ontvanger (in dit geval de adviseur).

5) EnschedeAnders vraagt om een afspraak met de adviseur van het "team burgemeester" zodat de echtheid van de mail vastgesteld kan worden. Is de adviseur bereid om inzage in die mail te geven?

– Zo nee, waarom niet?

Als u veronderstelt dat dit nodig is, dan raakt dit de bestuurlijke en politieke verantwoordelijkheid van het college en uw vraag raakt feitelijk direct de integriteit van onze medewerkers.

(Indien de adviseur weigert om de mail persoonlijk in te laten zien, gaat EnschedeAnders ervan uit dat de mail van 12 september 2023, welke nu met de raad is gedeeld, niet bestaat en de raad dus wederom onjuist is geïnformeerd).

Aanvullende vragen n.a.v. beantwoording vraag 8:

EA wil graag weten of de onderzoekster tijdens de uitvoering van het (vervolg) onderzoek bestuurlijk of ambtelijk onder druk is gezet.

Er is steeds aangegeven dat de Klachtencommissaris en de onderzoekster zowel bestuurlijk als ambtelijk niet onder druk zijn gezet om het rapport in te trekken.

Maar de onderzoekster heeft geen bevoegdheid om een rapport in te trekken.

Reeds op 12 februari jl. heeft EA het college/de burgemeester verzocht bij de onderzoekster te vragen of zij bestuurlijk of ambtelijk onder druk is gezet tijdens de uitvoering van het (vervolg)onderzoek.

EA heeft hierbij aangegeven dat de brief van de voormalige burgemeester d.d. 27 januari 2022 hierover geen duidelijkheid biedt. Het college is verzocht bij de beantwoording te laten weten of deze vraag aan de onderzoekster is voorgelegd.

In de beantwoording geeft het college aan dat er geen sprake was van bestuurlijk of ambtelijk druk en het college verwijst nogmaals naar de brief van de voormalige burgemeester.

EA maakt hieruit op dat de vraag nu weer niet aan onderzoekster is voorgelegd.

Zoals gezegd, heeft verwijzing naar de brief van de voormalige burgemeester geen zin, omdat daar niets staat over ambtelijk of bestuurlijk druk tijdens de uitvoering van het onderzoek.

Daarom nogmaals de vraag:

8) Is onderzoekster tijdens de uitvoering van het (vervolg)onderzoek bestuurlijk of ambtelijk onder druk gezet?

Hiervoor verwijzen wij naar de antwoorden op uw eerdere vragen.

Enschede, 24 juni 2024

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker